

PARCOURS
WANDELING
WALK

5

DE LA PLACE PRINCESSE ELISABETH AU BOULEVARD LAMBERMONT

VAN HET PRINSES ELISABETHPLEIN TOT AAN DE LAMBERMONTLAAN

FROM PLACE PRINCESSE ELISABETH TO BOULEVARD LAMBERMONT

UNE GARE SURPRENANTE ET
DE MAJESTUEUSES PERSPECTIVES

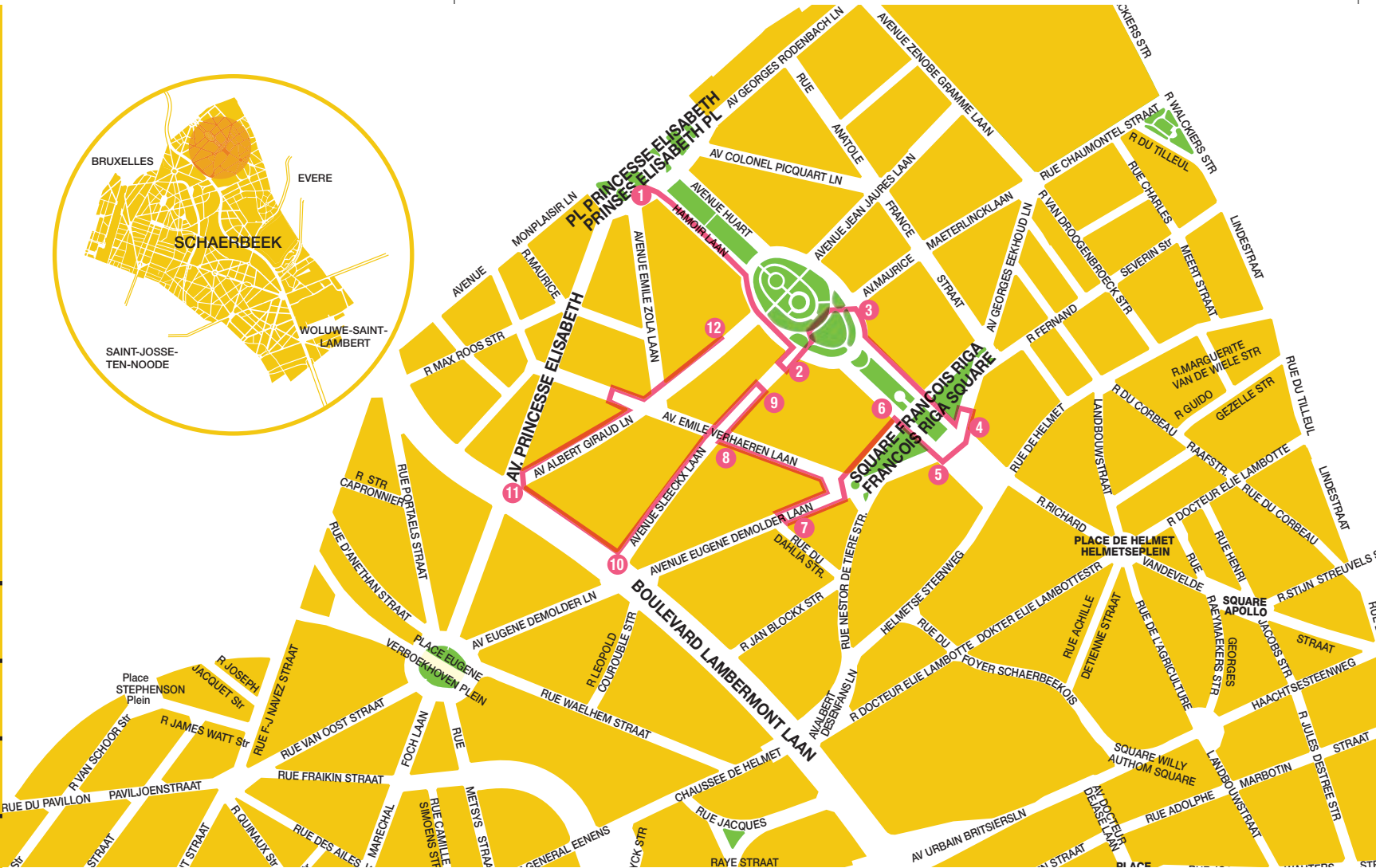
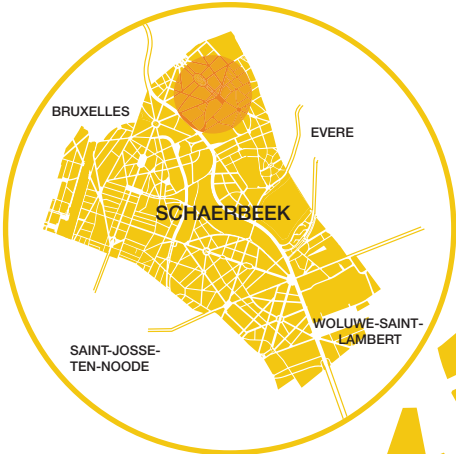
EEN CHARMANTE STATION
EN MAJESTUEUS PERSPECTIEVEN.

A STRANGE STATION
AND IMPOSING AVENUES

This walk is an initiative by CÉCILE JODOGNE,
Acting Mayor, responsible for Town Planning,
Heritage and Tourism for Schaerbeek

Town hall - Place Colignon, 1030 Brussels
cjodogne@schaerbeek.iirisnet.be +32 (0)2 244 7028

Text: GENEVIÈVE VAN TICHELEN - asbl Bus Bavard

FR / DE LA PLACE PRINCESSE ELISABETH AU BOULEVARD LAMBERMONT

1 Que de merveilles dans ce quartier aéré et verdoyant ! La promenade débute face à la très belle **GARE DE SCHAERBEEK** qui constitue le dernier repère monumental dans l’axe de la rue Royale qui débute au Palais de Justice puis longe le Parc Royal, le Botanique, l’Eglise Royale Sainte-Marie et l’Hôtel communal de Schaerbeek. L’architecte Frans Seulen y mélange avec brio les références renaissantes aux structures métalliques. Cette véritable cathédrale ferroviaire a été construite en deux temps : l’aile gauche et sa tour d’horloge en 1887 et la partie droite près de vingt cinq ans plus tard.

Dès 1903, le bourgmestre **HUART HAMOIR** prend l’initiative de tracer une large avenue au départ de la gare de Schaerbeek. Un quartier résidentiel se développe rapidement. L’avenue Huart Hamoir, que vous remontez tout en admirant les arbres remarquables (ginkgo biloba), offre une belle alternance de maisons tantôt en briques tantôt en pierres, à l’exemple du **N°29** élevé par A. Laenen. Au 17ème siècle, un château de plaisance s’élevait sur les plaines de **MONPLAISIR**. Prisé ensuite comme rendez-vous de chasse, le domaine accueillit une manufacture de porcelaines puis au 19ème siècle la première blanchisserie mécanique du pays pour faire place en 1906 à la création du quartier Monplaisir ! Dessinée en 1912, la maison construite par Léon Delune au **N°71** de l’avenue Huart Hamoir surprend le promeneur. L’architecte y dessine un oriel triangulaire qui se prolonge au-delà de la corniche. Quel surprenant édicule de couronnement percé de deux baies ! A admirer aussi : le sgraffite qui orne le second étage.

2 Quelques pas dans **L’AVENUE SLEECKX** permettent de découvrir au **N°103** un autre sgraffite attribué à Paul Cauchie. En traversant le square, profitez de la perspective donnant d’un côté sur l’église de la Sainte-Famille et de l’autre sur la gare.

3 Une belle pergola couronne le bâtiment d’angle au **N°2** de **L’AVENUE MAETERLINCK**. Cette élévation Art Déco datant de 1937 accueille actuellement l’école d’Arts SASASA.

Dès l’entre deux guerres, dans la partie Est se développe un quartier mixte d’habitations et de petites industries. En témoigne au **N°136**, cette ancienne chemiserie construite en 1921. Située en intérieur d’îlot, cette fabrique a été convertie pour accueillir aujourd’hui le **HOGER INSTITUUT VOOR GEZINSWETENSCHAPPEN**. Le temps qui passe, l’arbre généalogique, le couple... voici quelques unes des thématiques représentées dans la fresque (Gérard Alsteens - Nora Theys) qui en anime remarquablement l’accès.

4 A deux pas de **L’ÉGLISE DE LA SAINTE-FAMILLE** (Colles - 1937), marquant le passage vers l’ancien hameau de Helmet, se situe au **N°38** la *Villa Regina*. Briques rouges, pignon, ferronneries et décors de faïence confèrent un cachet historique à cette maison bordant le square qui porte le nom du compositeur belge François Riga.

5 De l’autre côté du square le **N°8** étonne par la monumentalité du dôme contrastant avec le petit clocheton qu’il supporte !

6 Au **N°12**, les sgraffites qui décorent cette demeure datant de 1923 (M. Delcuve) étonnent par leurs tons chauds. Des marronniers à fleurs blanches embellissent cette façade et viennent entourer, dans l’alcôve précédant l’entrée, un profil féminin.

7 Quelques pas dans **L’AVENUE DEMOLDER** permettent d’observer la façade du **N°152**. Un homme et une femme alanguis encadrent la baie du second étage. Pourtant c’est la jolie porte d’entrée qui retient l’attention !

8 Premier lieu d’accueil, la porte d’une maison reçoit toutes les attentions. Ceci se vérifie tout particulièrement au **N°97** de **L’AVENUE EMILE VERHAEREN** : les visiteurs ne peuvent qu’être séduits par le soin apporté au travail de ferronnerie de la poignée et du judas. Un paon, symbole de beauté domine l’imposte de cette demeure portant la date de 1911 et formant avec ses voisines une belle enfilade. Ne manquez pas d’observer les motifs de marronniers déclinés abondamment sous la corniche du **N°83**.

NL / VAN HET PRINSES ELISABETHPLEIN TOT AAN DE LAMBERMONTLAAN

1 Er valt heel wat moois te ontdekken in deze ruim aangelegde, groene wijk. Startpunt van de wandeling is het erg mooie **STATIONSGEBOUW VAN SCHAARBEEK**, dat tevens het visuele eindpunt is van de monumentale as van de Koningsstraat. Die loopt van het Justitiepaleis langs het Stadsplein, de Kruidtuin, de Koninklijke Sint-Mariakerk en het Gemeentehuis van Schaarbeek tot aan dit station. In dit gebouw, een echte spoorwegkathedraal, heeft architect Frans Seulen met brio een nieuwerwetse metaalstructuur vermengd met renaissance-elementen. De linkervleugel met de horlogetoren dateert van 1887, de rechtervleugel werd er zo’n kwarteeuw later aan toegevoegd.

In 1903 nam burgemeester **HUART HAMOIR** het initiatief om een brede laan aan te leggen tegenover het station. Heel snel ontwikkelde zich een mooie woonwijk langs deze laan die nu zijn naam draagt en beplant is met merkwaardige bomen, zoals een ginkgo biloba. Bewonder de rijke huisgevels, afwisselend in bak- en in natuursteen, zoals op **NR 29** gebouwd door A. Laenen. In de 17de eeuw stond hier een buitenverblijf met de mooie naam **MONPLAISIR**, dat later gebruikt werd voor de jacht. Op het einde van de 18de eeuw was er een porseleinmanufactuur gevestigd en, een eeuw later, de eerste mechanische wasserij. In 1906 moest het wijken voor de nieuwe Monplaisir-wijk.

Op **NR 71** van de Huart Hamoirlaan staat een erg eigenzinnig huis gebouwd door Léon Delune in 1912. De driehoekige erker is best origineel, met twee vensters die uitsteken boven de kroonlijst. Bewonder tevens de sgraffito onder het venster van de tweede etage.

2 Loop even de **SLEECKXLAAN** in tot bij **NR 103**, met een sgraffito toegeschreven aan Paul Cauchie, de grootmeester van het genre. Als je door het plantsoen loopt, kan je genieten van de perspectiefas die de kerk van de Heilige Familie en het station op één lijn zet.

3 Het hoekgebouw met de **MAETERLINCKLAAN** (**NR 2**) wordt bekroond door een mooie pergola in art deco-stijl uit 1937, en herbergt sinds 2006 de kunstschool SASASA. Meer naar het oosten ontwikkelde zich sinds het interbellum een gemengde wijk met woningen en kleine ondernemingen. Een mooi voorbeeld is De Factorij, een oude hemdenfabriek uit 1921 op nr 136, waarin vandaag het **HOGER INSTITUUT VOOR GEZINSWETENSCHAPPEN** gehuisvest is. Gerard Alsteens en Nora Theys zijn de kunstenaars die het fresco bij de ingang ontwierpen, met aangepaste thema’s, zoals De stamboom, Het gezin, De tijd die voorbijvliedt...

4 Op korte afstand van de **HEILIGE FAMILIEKERK** (1901 en 1937, architecten Collès en Vandendaël), op de grens met het oude gehucht Helmet, vind je op **NR 38** de *Villa Regina*. Rode bakstenen, een trapgevel, geëmailleerde tegels en ijzersmeedwerk verlenen een ouderwetse uitstraling aan deze woning gelegen aan de **FRANÇOIS RIGASQUARE**, genoemd naar een Luikse componist die in Schaarbeek woonde.

5 Wat een grappig contrast tussen de monumentale koepel van het huis op **NR 8**, aan de overzijde van het plantsoen, en het kleine klokkentorentje dat er bovenop staat !

6 Op het **NR 12**, gebouwd door M. Delcuve in 1923, verrassen de sgraffiti door hun warme kleuren. Kastanjelaren met witte bloesem tooien de gevel en omringen, in het portiekje, een vrouwelijk profiel.

7 Loop even de **DEMOLDERLAAN** in tot aan **NR 152**. Het zijn niet de smachtende man en vrouw van de tweede etage die de show stelen, maar wel de mooie deuringang !

8 Logisch dat de deur, de plaats van het eerste contact, door de architect extra verzorgd wordt. Zoals op het **NR 97** van de **EMILE VERHAERENLAAN**. Elke bezoeker werd onmiddellijk gecharmeerd door het smeedwerk van de deursklink en het judasvenstertje. Op het bovenlicht van deze woning uit 1911 prijkt een pauw, symbool van onsterfelijkheid. Samen met de aanpalende nummers vormt dit huis een bijzonder mooie straatwand. Onder de kroonlijst van **NR 83** verschijnt opnieuw het motief van de bloeiende kastanjelaren. Met de straatnaam eerde de gemeente de grote dichter en kunstcriticus Emile Verhaeren, die trouwens ook een borstbeeld kreeg in het nabijgelegen Josafatpark.

EN / FROM PLACE PRINCESSE ELISABETH TO BOULEVARD LAMBERMONT

1 This airy, verdant area offers endless wonders ! The walk starts opposite the beautiful **STATION OF SCHAERBEEK**, which is the last monumental landmark on the axis of Rue Royale, which begins at the Palais de Justice then continues past Parc Royal, the Botanique, Eglise Royale Sainte-Marie and the town hall of Schaerbeek. The architect Frans Seulen combines Renaissance references and metal structures with panache here. This cathedral of the railways was constructed in two stages: the left wing and its clock tower in 1887 and the right-hand section nearly 25 years later.

In 1903, Mayor **HUART HAMOIR** had a broad avenue built, starting from the station in Schaerbeek. A residential area quickly developed. As you walk along Avenue Huart Hamoir, you can admire the remarkable trees (ginkgo biloba) and the delightful alternating brick and stone houses, such as **N°29** built by A. Laenen. In the 17th century, a “château de plaisance” (leisure castle) was built on the plains of **MONPLAISIR**. Subsequently a popular meeting place for hunting, the estate was home to a porcelain factory, then in the 19th century the first mechanical laundry in the country, before giving way to the creation of the Monplaisir area in 1906. Designed in 1912, the house built by Léon Delune at **71** Avenue Huart Hamoir takes the walker by surprise. The architect designed a triangular oriel window that extends past the cornice. The crowning aedicule with its two bays is truly unexpected. Another point to admire is the sgraffito adorning the second floor.

2 Take a few steps down **AVENUE SLEECKX** to discover another sgraffito attributed to Paul Cauchie at **N°103**. Cross to the other side of the little public garden square to enjoy the view of Église de la Sainte-Famille on one side and the station on the other.

3 A charming pergola crowns the corner building at **2 AVENUE MAETERLINCK**. This Art Deco building from 1937 currently houses the **SASASA ART SCHOOL**.

To the east, a mixed area of dwellings and small-scale manufacturing has developed since the interwar period. The old haberdashery at **N°136**, built in 1921, is one example of this. Located in a perimeter block courtyard, the factory was converted to house the **HOGER INSTITUUT VOOR GEZINSWETENSCHAPPEN** (Higher Institute for Family Sciences) today. The passage of time, the family tree, the couple... these are among the subjects depicted in the fresco (Gérard Alsteens - Nora Theys) that brings the entrance to life in remarkable style.

4 A short walk from **ÉGLISE DE LA SAINTE-FAMILLE** (Colles, 1937), you will find *Villa Regina* at **N°38**, marking the route to the old hamlet of Helmet. Red bricks, a gable, ironwork and ceramic decorations give historic style to the house, which borders the little public garden square bearing the name of the Belgian composer François Riga.

5 On the other side of the garden square, **N°8** surprises viewers with the monumental scale of the dome, contrasting with the little steeple that it supports.

6 At **N°12**, the sgraffito designs decorating the residence, dating from 1923 (M. Delcuve), have surprisingly warm tones. Chestnut trees with white flowers embellish the façade and surround a female profile in the alcove before the entrance.

7 A few paces down **AVENUE DEMOLDER** and you will be able to see the façade of **N°152**. A languid man and woman flank the second-floor bay, but it’s the lovely front door that draws your attention !

8 As the initial place of greeting, the door of a house receives the most attention. This is especially apparent at **97 AVENUE EMILE VERHAEREN**, where visitors cannot fail to be enchanted by the care taken in the ironwork of the handle and the peephole. A peacock, symbol of beauty, dominates the transom of the house, which bears the date 1911 and forms a

1 Gare de Schaerbeek
Schaerbeek station

1 Gare de Schaerbeek
Schaarbeek Station

2 Av. Sleenckxlaan 103

3 SASASA
Av. Maeterlincklaan 2
www.sasasa.be

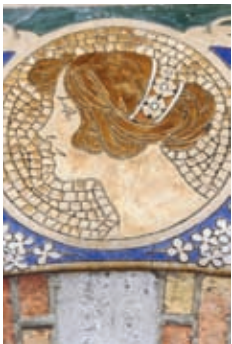
4 Helmet
Eglise de la Ste Famille
Heiligefamilie Kerk

4 Villa Regina
Square Riga 38

5 Square Riga 8

6 Square Riga 12

11 Av. Giraudlaan 11

1 Le N°76 de L'AVENUE SLEECKX est un petit trésor d'équilibre. Les sgraffites rappellent une réalisation de la rue E. Laude (voir parcours 2), mentionnée dans le parcours du quartier de l'Hôtel communal. De part et d'autre du petit balcon supporté par la logette en bois, l'artiste Privat Livemont a peint, dans les tons verts, des profils féminins dont la chevelure est joliment retenue par une coiffe. En observant l'alignement des N°34 à 44, on ne se doute pas qu'il est conçu par un même architecte. S'inspirant des styles classique, Renaissance ou Art Nouveau, François Hemelsoet y exprime toute la palette de son talent. De l'autre côté de la rue, les maisons portant les N°73 et 71, autrefois jumelles, offrent quelques beaux sgraffites signés Paul Cauchie. Voisine, une jolie mosaïque marque la baie en anse de panier du N°69. La descente de l'avenue Sleenckx offre à nouveau d'intéressants alignements signés François Hemelsoet. Le N°80 laisse admirer une élégante porte d'entrée accompagnée de son décrotoir. Les N°90 et 92, rehaussés de sgraffites, ainsi que les N°94 et 96 dont les façades sont animées de jolies courbes Art Nouveau participent à cette harmonie. Cerise sur le gâteau : le bel exemple classique du N°82.

En 1911, l'architecte Hubert Rasquin construit sa maison personnelle au N°31, toute en briques jaunes. Il interprète le vocabulaire typique de l'Art Nouveau : auvent en pierre, fronton courbe, consoles décoratives soutenant la corniche et grande variété des baies. L'ensemble est égayé d'une riche polychromie propre aux oeuvres de Paul Cauchie. Avez-vous repéré le compas et l'équerre repris dans l'imposte ? Allégorie de l'architecture qui marque la maison de l'architecte !

10 Le BOULEVARD LAMBERMONT fut terminé en 1914. René Magritte y habita successivement au N°207 puis au N°40. De belles maisons de maître aux N°88-86, 70 (F. Hemelsoet) et 68 témoignent d'une époque où la bourgeoisie de l'entre-deux-guerres souhaitait investir le long de cette artère.

11 Quelle belle élévation François Hemelsoet a réussie au N°9 de L'AVENUE A. GIRAUD ! Ingéniosité des ouvertures, joli duo de couleurs jaune pâle et vert d'eau, qui souligne l'originalité des boiseries. A découvrir aussi les N°11, 13 et 15 du même architecte, plus sobres mais formant une enfilade harmonieuse. Une ambiance tranquille émane du N°32 édifié par J. Coppieters en 1911. Blottie entre ses voisines, la maison doit son charme à ses boiseries vertes, ses baies à petits bois et ses vitraux floraux. Au N°38 de l'avenue Giraud, une élévation entièrement recouverte de briques blanches vernissées fait chanter la lumière (P. Collart, 1909). De fins bandeaux de briques vertes ainsi que des sgraffites floraux lui donnent même un petit côté champêtre ! En 1912, l'artiste Paul Cauchie a rehaussé le décor d'un sgraffite. L'ambiance campagnarde se poursuit au N°51 par un décor en carrelages mettant en valeur la polychromie d'un faisán.

Une incursion dans L'AVENUE E. VERHAEREN permet d'admirer deux maisons de maître signées Léon Denis aux N°18 et 20. L'une en pierre, l'autre en briques, elles fascinent par leur imposant décor, sculpté en 1913. Un papillon occupe le vitrail d'imposte du N°37 de l'avenue E. Verhaeren tout à côté du carrefour formé par l'avenue A. Giraud. Profitez d'un intéressant point de vue sur la tour de l'Hôtel communal. L'atelier du talentueux affichiste Privat Livemont se situait autrefois au N°93 de L'AVENUE A. GIRAUD (J. Diongre).

12 En direction du square Huart Hamoir, la promenade se clôture par un décor de feuilles de marronniers sculptées dans la pierre animant les façades monumentales des N°90 et 92 de L'AVENUE A. GIRAUD. Elles sont signées en 1914 par Joseph Diongre. Ce dernier imprime à la façade voisine un motif de chardon qui foisonne au balcon et se retrouve en ferronnerie sur le grillage du vantail. Fleur à la symbolique multiple, le chardon incarnerait peut-être la vertu protégée par ses piquants ? A méditer !

10 Av. E. Verhaerenlaan 97

10 Het huis in de SLEECKXLAAN NR 76 is een schitterend voorbeeld van harmonie. De sgraffiti herinneren aan een huis in de Ernest Laudestraat, beschreven in de wandeling rondom het Gemeentehuis. Aan beide zijden van het balkon schilderde Privat Livemont, in groene tinten, enkele vrouwenprofielen met een kapsel dat elegant in een hoofddeksel gestoken is. Als je de huizenrij bekijkt van NR 34 tot 44, kan je haast niet geloven dat ze allemaal door dezelfde architect werden ontworpen, François Hemelsoet, die hier alle facetten van zijn kunstenaarstalent wilde tonen. Hij vond zijn inspiratie zowel in het classicisme als in de Renaissance en de Art nouveau. De huizen NR 73 en 71, aan de overzijde, waren eertijds een tweelingwoning. Ze worden versierd met een mooi sgraffito van Paul Cauchie. Het aanpalende huis NR 69 pronkt dan weer met een mozaiek rondom het venster met een korfhoog. Gemeenteraadslid Jan Sleenckx combineerde op succesvolle wijze een politieke en een literaire carrière. Als je de laan afloopt die naar hem werd genoemd, zie je enkele mooie gebouwen van architect François Hemelsoet. Zo kan je op NR 80 een elegante deur bewonderen, compleet met schoenschraper. NRS 90 en 92 bezitten mooie sgraffiti, net als NRS 94 en 96, waar ranke art nouveau lijnen zorgen voor een fijne harmonie. De klassieke gevel op NR 82 is wel de kers op de taart.

In 1911 bouwde architect Hubert Rasquin zijn eigen woning op NR 31, helemaal in gele baksteen. Hij ontleende heel wat elementen aan de art nouveau, zoals de stenen luifel, het gebogen fronton, de mooi versierde kraagbalken die de kroonlijst ondersteunen, en een groot aantal verschillende vensteropeningen. Het geheel kreeg een rijke polychromie helemaal in de stijl van Paul Cauchie. Had je de passer en de meetlat opgemerkt in het bovenlicht? Een typische verwijzing naar de architectuur in dit architectenhuis.

10 De LAMBERMONTLAAN werd pas aangelegd in 1914. René Magritte woonde eerst op NR 207, dan op NR 40. De mooie herenhuizen op NRS 88-86 en 70 (architect François Hemelsoet), zijn de getuigen van een tijdperk waarin de gegoede burgerij zich nog thuis voelde langs deze nu wel heel drukke brede weg.

11 De gevel van ALBERT GIRAUDLAAN NR 9 is een prachtige verwezenlijking van architect François Hemelsoet: heel ingenieus aangebrachte vensteropeningen, een mooi kleurenpalet met vooral een bleek geel en watergroen, waardoor het unieke houtwerk beter tot zijn recht komt. Dezelfde architect maakte de veeleer sobere huizenrij op NR 11, 13 en 15, die toch voor een mooi effect zorgt. Het huis NR 32, gebouwd in 1911 door J. Coppieters, straalt een rustige charme uit. Het ligt een beetje verdrongen door zijn grotere burens, maar valt toch op door het groen geschilderde houtwerk, de vensters met kleine ruitjes en de glasramen met bloemmotieven. Op de Giraudlaan NR 38, gebouwd door P. Collart in 1909, geven de witgelakte bakstenen een heldere indruk. Fijne friezen in groene baksteen en sgraffiti met bloemen verlenen het huis een onverwacht plattelandssfeertje. Paul Cauchie verleende in 1912 zijn medewerking aan het sgraffito. Die rustieke atmosfeer vind je eveneens op NR 51 waar een tegeltableau een rijkgekleurde fazant toont.

Na een korte wandeling in de EMILE VERHAERENLAAN kan je twee woonhuizen bewonderen van architect Léon Denis, het NR 18 in natuursteen en het nr 20 in baksteen. Allebei fascineren ze door hun indrukwekkend decor, gebeeldhouwd in 1913. Een vlinder versiert het glasraam in het bovenlicht van NR 37, op de hoek van de Emile Verhaeren- en de ALBERT GIRAUDLAAN. Van hieruit heb je een interessant zicht op het monumentale Gemeentehuis van Schaerbeek. Het atelier van de bekende affiche- en sgraffito-ontwerper Privat Livemont was gelegen in de Albert Giraudlaan NR 93 (J. Diongre).

12 De wandeling eindigt in de richting van de Huart Hamoirlaan. Je passeert nog langs een decor van kastanjebladeren gesculpteerd in de stenen van de monumentale gevels van de NR 90 en 92 in de ALBERT GIRAUDLAAN. Die werden gebouwd in 1914 door Joseph Diongre, die ook het aanpalende huis voorzag van een distelmotief dat het balkon overwoekert en zelfs het ijzersmeedwerk aantast. Tussen de vele mogelijke symbolische interpretaties van de distel, kiezen we hier misschien die van de deugdzzaamheid, beschermd door de puntige rand...

delightful row together with its neighbours. Don't miss the chestnut tree motifs that abound under the cornice of N°83.

10 76 AVENUE SLEECKX is a gem of balance. The sgraffito designs recall a creation on Rue E. Laude, mentioned in the text for the walk around the town hall. On either side of the little balcony, supported by a wooden structure, the artist Privat Livemont painted female profiles in green tones, with their hair prettily tied back. When you see the row of N°34 to 44, there is no doubt that they are built by the same architect. Inspired by the classical, Renaissance and Art Nouveau styles, François Hemelsoet expresses the full range of his talent here. On the other side of the road, the houses at N°73 and 71, formerly twins, bear some beautiful sgraffito designs by Paul Cauchie. Next door, a lovely mosaic marks the basket arch bay of N°69. Walking down Avenue Sleenckx offers some more unusual rows by François Hemelsoet. At N°80, you can admire an elegant front door and mud scraper. N°90 and 92, set off with sgraffito designs, and N°94 and 96 with their façades decorated with attractive Art nouveau curves, play their part in the harmonious effect. The icing on the cake is the beautiful classical building at N°82. In 1911, the architect Hubert Rasquin built his own home at N°31, all in yellow bricks. It is an interpretation of the typical Art nouveau vocabulary: stone canopy, curved pediment, decorative consoles supporting the cornice and a huge variety of bays. The whole ensemble is brightened with a rich array of colours typical of Paul Cauchie's work. Did you spot the compass and set square on the transom? An architectural allegory to mark an architect's house!

10 BOULEVARD LAMBERMONT was completed in 1914. René Magritte lived there, first at N°207 then at N°40. Beautiful manor houses at N°88-86, 70 (F. Hemelsoet) and 68 testify to a time when the inter-war bourgeoisie was keen to invest all along this road.

11 François Hemelsoet completed a stunning building at 9 AVENUE A. GIRAUD. Ingenious bays and an attractive pairing of pale yellow and "water green" underline the originality of the frames. N°11, 13 and 15 by the same architect are more sober but also form a harmonious row. An atmosphere of tranquillity emanates from N°32, which was built by J. Coppieters in 1911. Nestled between its neighbours, the house owes its charm to its green frames, bays with muntins and floral stained glass windows. At 38 Avenue Giraud, a building completely covered in white-painted bricks is a symphony of light (P. Collart, 1909). Fine bands of green bricks and floral sgraffito designs even give it something of a rural aspect. In 1912, the artist Paul Cauchie set off the decoration further with a sgraffito. The rural atmosphere continues at N°51 in a tiled design showing the many colours of a pheasant.

A detour down AVENUE E. VERHAEREN gives you an opportunity to admire two manor houses by Léon Denis at N°18 and 20. One in stone and the other in brick, their imposing decoration, sculpted in 1913, is fascinating. A butterfly fills the transom stained glass window of 37 Avenue E. Verhaeren, next to the crossroads with Avenue A. Giraud. An unusual view of the town hall tower can be seen here. The talented poster designer Privat Livemont had his studio at 93 AVENUE A. GIRAUD (J. Diongre).

12 Heading towards Square Huart Hamoir, the walk ends with a chestnut leaf design sculpted in stone on the monumental façades of 90 and 92 AVENUE A. GIRAUD, the work of Joseph Diongre in 1914. Diongre also gave the neighbouring façade a thistle motif that abounds over the balcony and is repeated in ironwork on the casement railing. As a flower rich in symbolism, could the thistle represent virtue protected by its prickles? It's something to think about!